

การปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลท่าไม้

อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร¹

ปริญญา กาศจนานนท์²
รศ.ดร.ปรัชญา ชุ่มนาเสียว³
รศ.ดร.รวิภา ธรรมโชติ³
ดร.ปะการัง ชื่นจิตต์³

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลท่าไม้ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร วัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลท่าไม้ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลท่าไม้ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลท่าไม้ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรูปแบบวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งผู้วิจัยใช้แบบเครื่องมือในการวิจัยโดยใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) ในรูปแบบการสัมภาษณ์เชิงลึกและได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างสำหรับตอบแบบสัมภาษณ์ จำนวน 12 คน โดยลงพื้นที่สัมภาษณ์ โดยตัวต่อตัว และจดบันทึกตลอดจนสังเกตการณ์กลุ่มตัวอย่างด้วยตัวเอง และได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปประเด็นนำไปสู่การวิเคราะห์เนื้อหาสาระ (Content Analysis) เพื่ออภิปรายปรากฏการณ์ที่ศึกษาตามสภาพความเป็นจริง

¹ บทความเรียบเรียงจากการศึกษาอิสระเรื่อง “การการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลท่าไม้ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร” ซึ่งได้ผ่านการสอบเรียบร้อยแล้ว โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาคือ รศ.ดร.ปรัชญา ชุ่มนาเสียว

² นักศึกษาปริญญาโท โครงการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ

ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติงานด้านโภชนาการด้านสุขศึกษาด้านสุขภาพสิ่งแวดล้อม และการจัดหาน้ำสะอาดงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน ไร่องานอนามัยแม่และเด็กและการวางแผนครอบครัวงานป้องกันและแก้ไขมลภาวะและสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษเป็นภัยงานคุ้มครองผู้บริโภคการให้ความรู้คำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุอุบัติเหตุภัยและโรคไม่ติดต่องานป้องกันและควบคุมโรคเอดส์จะปฏิบัติงานตามแผนการดำเนินงานประจำปีของอสม. ที่วางไว้หรือเป็นแผนงานที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำตำบลซึ่งประชาชนในชุมชนนั้นจะมีความรู้และการปฏิบัติในงานดังกล่าวบ้างเล็กน้อยเช่นงานอนามัยแม่และเด็กกับงานวางแผนครอบครัวงานป้องกันควบคุมโรคเอดส์งานด้านโภชนาการ ส่วนงานด้านด้านสุขภาพสิ่งแวดล้อม และการจัดหาน้ำสะอาดงานป้องกันและแก้ไขมลภาวะและสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษเป็นภัยงานคุ้มครองผู้บริโภค จะต้องพึ่งพาหน่วยงานของรัฐ เช่น หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เข้ามาดูแลจัดการแก้ไขปัญหาในเรื่องของการจัดหาแหล่งน้ำสะอาดไว้อุปโภคบริโภคการจัดการขยะ การจัดการสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกสบายมากขึ้นดังนั้นการดำเนินงานของอสม. ในเรื่องดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นแต่เพียงการรณรงค์และจัดอบรมเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนรับทราบเท่านั้น

สำหรับงานที่อสม. ปฏิบัติเป็นประจำคืองานควบคุมโรคติดต่อซึ่งแสดงให้เห็นว่าโรคติดต่อ อาจจะเป็นปัญหาที่มีระดับความรุนแรงและอสม. อาจจะมีความรู้ประสบการณ์ด้านงานควบคุมโรคติดต่อมากกว่างานด้านอื่นๆอีกทั้งเกิดอัตราการป่วยด้วยโรคดังกล่าวยังสูงและหากไม่ควบคุมดูแลก็จะมีอัตราการป่วยสูงขึ้นเรื่อยๆจนทำให้ประชาชนเกิดความตื่นตระหนกความกลัวทำให้ออสม. ต้องปฏิบัติงานดังกล่าวเป็นประจำเพื่อลดอัตราการป่วยและการเกิดโรคดังกล่าว

ในส่วนของประชาชนนั้นจะไม่ค่อยให้ความสนใจในการร่วมมือดังกล่าวข้างต้นทำให้ออสม. ขาดตัวกระตุ้นในการปฏิบัติงานจึงทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างยากลำบากหรือไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรเพราะจริงๆ แล้วประชาชนเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิบัติงาน ที่ทำให้ออสม. มีการปฏิบัติงานในแต่ละด้านประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ

ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ 4 ประเด็นดังนี้

1. ด้านงบประมาณเนื่องจากขณะนี้งบประมาณที่จะดำเนินการส่งเสริมสุขภาพมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในหมู่บ้านอสม. มีความเห็นว่าควรจะมีงบประมาณการจัดตั้งเป็นกองทุนส่งเสริมสุขภาพในชุมชนและให้คนในชุมชนร่วมกันตัดสินใจเพื่อให้สุขภาพคนในชุมชนดีขึ้น

2. ด้านความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่ที่มีต่อการดำเนินงานของอสม. พบว่าการเสริมสุขภาพเป็นสิ่งที่เห็นผลได้ชัดทำให้การจัดกิจกรรมชาวบ้านมักไม่ให้ความร่วมมือจึงทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

3. ด้านการประสานงานในการปฏิบัติงานเนื่องจากปัจจุบันมีองค์กรที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับอสม. หลายฝ่ายทำให้อสม. ต้องใช้ความสามารถในการเข้าถึงหลายด้านบางครั้งต้องเสียเวลาในการประสานงานมากเนื่องจากแต่ละหน่วยงานมีขั้นตอนวิธีการทำงานแตกต่างกันทำให้การดำเนินงานต่างๆล่าช้า

4. ด้านอื่นเช่นด้านสวัสดิการของอสม. เนื่องจากอสม. ส่วนมากเป็นกลุ่มที่มีรายได้น้อยการปฏิบัติงานตามหน้าที่อสม. ทำให้กระทบต่อรายได้ของอสม. ที่ต้องสูญเสียไปในการรวมปฏิบัติงานแต่ละครั้งอสม. ส่วนใหญ่เห็นว่าน่าจะมีค่าตอบแทนที่เพียงพอหรือมีค่าพาหนะหรือน้ำมันเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านถือเป็นเครือข่ายที่มีคุณภาพและมีคุณค่าในการรณรงค์ให้ประชาชนเข้าใจในนโยบายต่างๆ ของรัฐบาล โดยรัฐบาลอาศัยเครือข่ายของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการประชาสัมพันธ์งานต่างๆ เช่น การปฏิรูปประเทศ การประกันสังคม การต่อยอดภารกิจเชิงรุกในชุมชนให้บรรลุเป้าหมาย คือการมีสุขภาพดีและความสุขอันยั่งยืนของคนไทยต่อไป เพราะการส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพดีเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศ ซึ่งความเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมนั้น หากมีการให้ความรู้และคำแนะนำที่ถูกต้องแล้วจะสามารถป้องกันไม่ให้เจ็บป่วยได้ ขณะเดียวกันงานระบบอาสาสมัครที่มีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนจะทำงานใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ซึ่งรัฐบาลเห็นความสำคัญของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จึงกำหนดยุทธศาสตร์และแผนงานเสริมสร้างรายได้พัฒนาคุณภาพชีวิตและความมั่นคงด้านสังคม โครงการอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก เพื่อส่งเสริมบทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ให้ปฏิบัติการเชิงรุก

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการปฏิบัติงานอาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลท่าไม้ อำเภอกะทู้มณฑลภูเก็ต จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อทราบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานและนำความรู้ที่ได้ไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการแก้ไขปรับปรุงส่งเสริมอนามัยตลอดจนการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานในด้านสุขภาพ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลท่าไม้ อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลท่าไม้ อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลท่าไม้ อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน และแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน 14 องค์ประกอบ

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ที่เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลท่าไม้ อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ประชากรจำนวน 60 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากประชากรที่เป็นประธาน อสม.ของแต่ละหมู่บ้านจำนวน 12 คน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลท่าไม้ อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

4. ขอบเขตด้านเวลา

การศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลท่าไม้ อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ในครั้งนี้ ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่เดือน สิงหาคม 2562 จนถึงเดือนกันยายน 2562

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

เชอร์เมอร์ฮอร์น และคณะ (Schermerhorn et al., 2003) ได้เสนอแนวคิดในการประยุกต์ใช้ทฤษฎีของวูมและพอดเตอร์ พอสรุปได้ว่า ผลการปฏิบัติงานและความพึงพอใจเป็นสิ่งที่แยกออกจากกันแต่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งผลการปฏิบัติงานถูกตัดสินโดย คุณลักษณะส่วนบุคคลรวมทั้งความสามารถและประสิทธิภาพของบุคคลร่วมกับการสนับสนุนเทคโนโลยี งบประมาณ และสิ่งต่างๆ จากองค์การรวมทั้งความพยายามในการทำงานของบุคคล แรงจูงใจของแต่ละบุคคลจะบ่งบอกถึงความพยายามในการทำงานหรือความสามารถที่จะสร้างงานซึ่งตอบสนองกับความ ต้องการและเป้าหมายของแต่ละบุคคล ในการสร้างแรงจูงใจในแต่ละบุคคลจะขึ้นอยู่กับ การได้รับรางวัลที่มีความเหมาะสมกับคุณค่าของงานที่ทำรวมไปถึงความยุติธรรมในการตัดสินให้รางวัล

ทฤษฎีแรงจูงใจของเฟรดเดอริกเฮอรัชเบิร์ก

เป็นทฤษฎีที่ Frederick K. Herzberg and Others. (อ้างในสมัยสนาวิการ. 2521 : 376-378) ได้ศึกษาทำการวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำงานของบุคคลเขาได้ศึกษาถึงความต้องการของคนในองค์การหรือการจูงใจจากการทำงานโดยเฉพาะเจาะจง โดยศึกษาว่าคนเราต้องการอะไรจากงานคำตอบก็คือบุคคลต้องการความสุขจากการทำงานซึ่งสรุปได้ว่าความสุขจากการทำงานนั้นเกิดมาจากความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจในงานที่ทำโดยความพึงพอใจหรือความไม่พึงพอใจในงานที่ทำนั้น ไม่ได้มาจากกลุ่มเดียวกันแต่มีสาเหตุมาจากปัจจัยสองกลุ่มคือปัจจัยจูงใจ (Motivational Factors) และปัจจัยค้ำจุนหรือปัจจัยสุขศาสตร์ (Maintenance or Hygiene Factors)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลท่าไม้ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลท่าไม้ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
3. ได้ข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลท่าไม้ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาครและนำเสนอผลการวิจัยต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ต่อไป

วิธีดำเนินการศึกษา

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้แบบเฉพาะเจาะจง ผู้ที่เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่ทำหน้าที่เป็นประธานแต่ละหมู่บ้าน ของกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลท่าไม้ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ที่เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลท่าไม้ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ประชากรจำนวน 60 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากประชากรที่เป็นประธาน อสม.ของแต่ละหมู่บ้านจำนวน 12 คน

3. เครื่องมือเก็บการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยและพัฒนาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) ในรูปแบบสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลท่าไม้ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยมีส่วนประกอบทั้งหมด 4 ตอน

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

การศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง มีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำการติดต่อและขออนุญาตกับประธานกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ รายละเอียดการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และขออนุญาตเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยเข้าพบกลุ่มตัวอย่างเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้กลุ่มตัวอย่าง และนัดหมายวันเวลาในการเก็บข้อมูลตามความสะดวกของกลุ่มตัวอย่าง

3. การสัมภาษณ์เชิงลึก

4. ทำการตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องของข้อมูล เพื่อจัดเตรียมการวิเคราะห์ต่อไป

5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการหลักที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยครั้งนี้จะใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุปวิธีการหลักที่ใช้ในการวิเคราะห์คือการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย

การวิเคราะห์แบบอุปนัย (analytic induction) คือวิธีการตีความสร้างข้อสรุปข้อมูลจากรูปธรรมหรือปรากฏการณ์ที่มองเห็นการสร้างข้อมูลนี้จะทำตลอดเวลาที่ทำการเก็บข้อมูลจนท้ายที่สุดเมื่อเก็บข้อมูลได้เพียงพอก็สามารถที่จะสร้างข้อสรุปได้

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลท่าไม้ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยแยกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สรุปการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลท่าไม้ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

5.2.1.1 การปฏิบัติงานด้านโภชนาการในการแนะนำผู้ปกครองในการเลี้ยงดูเด็กเพื่อแก้ปัญหาการขาดสารอาหารอสม.ตำบลท่าไม้ จะเน้นการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง การให้คำแนะนำเบื้องต้น สร้างความเข้าใจในเรื่องของโภชนาการสำหรับเด็ก โดยจัดอบรมหรือลงพื้นที่เพื่อหาเป้าหมายแล้วให้คำแนะนำเป็นรายๆ ไป

5.2.1.2 การปฏิบัติงานด้านสุขศึกษาในการถ่ายทอดความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคอสม.ตำบลท่าไม้ จะเน้นการจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนเป็นหลักเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจพร้อมทั้งลงปฏิบัติงานในพื้นที่สูงเสี่ยงที่มีโรคแพร่กระจาย

5.2.1.3 การปฏิบัติงานด้านการรักษาพยาบาลเบื้องต้นอสม.ตำบลท่าไม้ จะปฏิบัติเฉพาะการวัดไข้ วัดความดัน ภายภาพเบื้องต้นสำหรับผู้ปวดศีรษะหรืออัมพฤกษ์ รักษาแผลสดที่ไม่ร้ายแรง แผลถลอก พกซ้ เล็กน้อย ซึ่งหากมีอาการมากกว่าที่ควร จะส่งต่อให้แพทย์ เป็นผู้รักษา

5.2.1.4 การปฏิบัติงานด้านการจัดหายาไว้ใช้ในชุมชนในหมู่บ้านอสม.ตำบลท่าไม้ มีการจัดทำตู้ยาชุมชนไว้ในแต่ละหมู่บ้าน โดยตู้ยานั้นจะอยู่ที่ ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ของหมู่บ้าน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นอาสาสมัครประจำบ้าน ยาคุมกำเนิด และถุงยางอนามัย ซึ่งชาวบ้านในหมู่บ้านสามารถมาขอรับยาได้เสมอ

5.2.1.5 การปฏิบัติงานด้านการสุขภาพและจัดหาน้ำสะอาดไว้บริโภคในหมู่บ้าน อสม.ตำบลท่าไม้ ในพื้นที่หมู่ที่ 4 , 5 , 6 , 7 , 8 , 12 จะมีน้ำประปาที่เป็นของการประปาส่วนภูมิภาค ไว้

อุปโภค/บริโภค จะมีความสะอาดและสะดวกในการใช้งาน ส่วนหมู่ที่ 1 , 2, 3 , 9 , 10 , 11 นั้น จะเป็นการใช้น้ำบาดาล หรือประปาหมู่บ้าน จะไม่สะอาดและไม่ค่อยสะดวกต่อการใช้งานเท่าที่ควร

5.2.1.6 การปฏิบัติงานด้านงานอนามัยแม่และเด็กและการวางแผนครอบครัวในการแนะนำหญิงมีครรภ์ อสม.ตำบลท่าไม้ จะเน้นการให้ความรู้เบื้องต้นในการดูแลตนเอง แนะนำเรื่องโภชนาการเบื้องต้น และจะเน้นการให้ไปฝากครรภ์แต่แรกเริ่ม พร้อมทั้งกำชับให้ไปพบแพทย์ตามนัดทุกครั้ง

5.2.1.7 การปฏิบัติงานด้านงานควบคุมป้องกันโรคติดต่อในท้องถิ่นในการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อ อสม.ตำบลท่าไม้ มีการจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อแก่ประชาชน ลงพื้นที่รณรงค์ตามหมู่บ้าน ประชาสัมพันธ์ แจกทรายอะเบท พ่นยุง ฉีดยากันพิษสุนัขบ้าแก่สัตว์เลี้ยงในพื้นที่

5.2.1.8 การปฏิบัติงานด้านงานส่งเสริมภูมิคุ้มกันโรคในการติดตามผู้ปกครองให้พาเด็กไปรับวัคซีนตามนัด อสม.ตำบลท่าไม้ มีการลงพื้นที่ประชาสัมพันธ์แก่ผู้ปกครอง แจกแผ่นพับประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้เกี่ยวกับวัคซีนต่างๆ ที่เด็กควรจะต้องได้รับ ในแต่ละช่วงอายุ เพื่อให้เด็กได้รับวัคซีน ได้ครบถ้วนตามเกณฑ์

5.2.1.9 การปฏิบัติงานด้านงานส่งเสริมสุขภาพฟันในการให้ความรู้เรื่องการแปรงฟันที่ถูกวิธี อสม.ตำบลท่าไม้ จะเน้นการเข้าไปอบรมให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพฟันอย่างถูกวิธีแก่ประชาชนทั่วไป ผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ เด็กนักเรียนตามโรงเรียนต่างๆ ในพื้นที่

5.2.1.10 การปฏิบัติงานด้านงานส่งเสริมสุขภาพจิตในการแนะนำหรือชักชวนประชาชนทำเข้าร่วมกิจกรรม อสม.ตำบลท่าไม้ จะคอยชักชวนประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ เช่น วันสงกรานต์ วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา และหากเป็นผู้สูงอายุก็จะชวนสมัครเข้าชมรมผู้สูงอายุ ซึ่งจะมีการจัดกิจกรรมในทุกเดือน เพื่อเป็นการส่งเสริมสุขภาพจิตแก่ผู้สูงอายุในวัยเกษียณ

5.2.1.11 การปฏิบัติงานด้านงานอนามัยสิ่งแวดล้อมในการป้องกันเหตุรำคาญต่างๆ ในชุมชน อสม.ตำบลท่าไม้ จะเน้นการสร้างเครือข่ายในชุมชน ร่วมกันเป็นหูเป็นตา เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อมและป้องกันเหตุรำคาญต่างๆ ที่เกิดขึ้น โดยการสร้างจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อชุมชน ให้ทุกคนระลึกว่าทุกคนเป็นเจ้าของชุมชนร่วมกัน

5.2.1.12 การปฏิบัติงานด้านงานคุ้มครองผู้บริโภคในการแนะนำประชาชนในการเลือกซื้อสินค้าและบริการต่างๆ อสม.ตำบลท่าไม้ ทำการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เบื้องต้นแก่ประชาชน ในการเลือกซื้อสินค้าและบริการที่ถูกต้อง สะอาด และปลอดภัย อยู่เสมอ รวมถึงการออกสำรวจตลาด

ร้านค้าต่างๆ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อป้องกันผู้ขายสินค้าที่ไม่มีมาตรฐาน อย. และไม่ถูก
สุxonามัย

5.2.1.13 การปฏิบัติงานด้านการป้องกันควบคุมอุบัติเหตุอุบัติภัยและโรคไม่ติดต่อในการ
ให้ความรู้ในการป้องกันอุบัติเหตุอสม.ตำบลท่าไม้ ร่วมกับหน่วยงานของรัฐ จัดอบรมโครงการ
รณรงค์ด้านความปลอดภัยต่างๆ แจกผู้ปกครองให้แนะนำบุตรหลานให้ระมัดระวังในการขับขี่

5.2.1.14 การปฏิบัติงานด้านงานป้องกันควบคุมโรคเอดส์ในการให้ความรู้แก่ประชาชน อสม.
ตำบลท่าไม้ เน้นการลงพื้นที่ประชาสัมพันธ์ แจกถุงยางอนามัย ให้ความรู้ความเข้าใจในโรคเอดส์
แนะนำการปฏิบัติตนหากพบว่ามีอาการติดเชื้อเอชไอวี รวมถึงการ ให้กำลังใจด้วย

**ตอนที่ 2 สรุปปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัคร
สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลท่าไม้ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร**

5.2.2.1 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านโภชนาการเกิดจากตัวของผู้ปกครองที่
ไม่ให้ความร่วมมือ และฐานะทางบ้านกับภาระค่าใช้จ่ายที่มีทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามได้

5.2.2.2 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านสุขศึกษาเกิดจากการไม่มีงบประมาณ
และขาดความร่วมมือจากประชาชน เพราะคิดว่าไม่ใช่เรื่องของตนเอง

5.2.2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการรักษาพยาบาลเบื้องต้นเกิดจากตัวของ
อสม. มีอำนาจหน้าที่เพียงเล็กน้อยในการปฏิบัติงาน และประชาชนไม่มั่นใจต่อการรักษา

5.2.2.4 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการจัดหายาไว้ใช้ในชุมชน เกิดจาก
งบประมาณหรืออุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อความต้องการ จนทำให้ อสม.ต้องใช้จ่ายเงินส่วนตัวซื้อยาเอง

5.2.2.5 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการสุขาภิบาลและจัดหาน้ำสะอาดไว้
บริโภคเกิดจากการต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากในการปฏิบัติหรือจัดทำ และไม่มียกงบประมาณ
จากส่วนใดๆ มาสนับสนุน โดยจะต้องขอความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐเท่านั้น

5.2.2.6 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านงานอนามัยแม่และเด็กและการวางแผน
ครอบครัวเกิดจากทัศนคติของประชาชนขัดกับความรู้ความเข้าใจของ อสม. โดยจะเชื่อในความรู้
ของผู้เฒ่าผู้แก่มากกว่า

5.2.2.7 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านงานควบคุมป้องกันโรคติดต่อในท้องถิ่น
เกิดจากการไม่ให้ความร่วมมือเพราะต้องไปทำงาน หรือทำสวน หาเลี้ยงครอบครัวและพื้นที่ใน
ตำบลมีบริเวณกว้าง ไม่สามารถประชาสัมพันธ์ได้อย่างทั่วถึง

5.2.2.8 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคเกิดจากการที่ผู้ปกครองไม่พบบุตรหลานมาพบตามนัดในการฉีดวัคซีน เพราะห่วงเรื่องปัญหาของปากท้องมากกว่า

5.2.2.9 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านงานส่งเสริมสุขภาพฟันเกิดจากการไม่ใส่ใจตนเอง มีทัศนคติแบบชาวบ้านคิดว่าเป็นเรื่องไม่สำคัญ ไม่มีความรู้ความเข้าใจเท่าที่ควร และไม่ไปพบทันตแพทย์

5.2.2.10 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านงานส่งเสริมสุขภาพจิตเกิดจากการไม่ให้ความร่วมมือ เพราะต้องไปทำงานเพื่อเลี้ยงดูครอบครัว และมองว่าเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับตนเอง

5.2.2.11 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านงานอนามัยสิ่งแวดล้อมเกิดจากการที่สถานประกอบการไม่ให้ความร่วมมือ และ อสม. ไม่มีอำนาจหน้าที่ไปยังยัง เครือข่ายชาวบ้าน ไม่ได้มีการเฝ้าระวังในทุกเวลา

5.2.2.12 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านงานคุ้มครองผู้บริโภคเกิดจากที่ผู้ขายสินค้า พ่อค้า แม่ค้า เห็นแก่ตัว และ อสม. ไม่สามารถบังคับ หรือสั่งการได้

5.2.2.13 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันควบคุมอุบัติเหตุอุบัติภัย และโรคไม่ติดต่อเกิดจากการที่ประชาชนไม่ใส่ใจ มักง่าย ไม่ตระหนักในสิ่งที่จะเกิดขึ้น มองว่าเป็นเรื่องไกลตัว

5.2.2.14 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านงานป้องกันควบคุมโรคเอดส์เกิดจากการที่ประชาชนไม่มีการป้องกันเวลามีเพศสัมพันธ์ โดยคิดว่าไม่เป็นไร ยึดติดกับทัศนคติเดิมๆ ที่ฝังรากลึก และผู้ที่ติดเชื้อยังคงใช้ชีวิตตามใจตนเอง

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลท่าไม้ อำเภอกระทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยในประเด็นที่สำคัญ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อค้นพบที่สำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลท่าไม้ อำเภอกระทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

จากการวิจัยการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลท่าไม้ อำเภอกะทู้ม่วน แขวงสมุทรสาครพบว่า การปฏิบัติงานด้านโภชนาการด้านสุขศึกษาด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและการจัดหาอาหารสะอาดงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคงานอนามัยแม่และเด็กและการวางแผนครอบครัวงานป้องกันและแก้ไขมลภาวะและสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษเป็นภัยงานคุ้มครองผู้บริโภคทำให้ความรู้คำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุอุบัติภัยและโรคไม่ติดต่อ งานป้องกันและควบคุมโรคเอดส์จะปฏิบัติงานตามแผนการดำเนินงานประจำปีของอสม. ที่วางไว้ หรือเป็นแผนงานที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำตำบลซึ่งประชาชนในชุมชนนั้นจะมีความรู้และการปฏิบัติในงานดังกล่าวข้างต้นน้อยเช่นงานอนามัยแม่และเด็กกับงานวางแผนครอบครัวงานป้องกันควบคุมโรคเอดส์งานด้านโภชนาการ ส่วนงานด้านด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและการจัดหาอาหารสะอาดงานป้องกันและแก้ไขมลภาวะและสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษเป็นภัยงานคุ้มครองผู้บริโภค จะต้องพึ่งพาหน่วยงานของรัฐ เช่น หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เข้ามาดูแลจัดการแก้ไขปัญหาในเรื่องของการจัดหาแหล่งน้ำสะอาดไว้อุปโภคบริโภค การจัดการขยะการจัดการสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆเพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกสบายมากขึ้นดังนั้นการดำเนินงานของอสม.ในเรื่องดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นแต่เพียงการรณรงค์และจัดอบรมเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนรับทราบเท่านั้น

สำหรับงานที่อสม.ปฏิบัติเป็นประจำคืองานควบคุมโรคติดต่อซึ่งแสดงให้เห็นว่าโรคติดต่อ อาจจะเป็นปัญหาที่มีระดับความรุนแรงและอสม.อาจจะมีความรู้ประสบการณ์ด้านงานควบคุมโรคติดต่อมากกว่างานด้านอื่นๆอีกทั้งเกิดอัตราการป่วยด้วยโรคดังกล่าวยังสูงและหากไม่ควบคุมดูแลก็จะมีอัตราการป่วยสูงขึ้นเรื่อยๆจนทำให้ประชาชนเกิดความตื่นตระหนกความกลัวทำให้อสม.ต้องปฏิบัติงานดังกล่าวเป็นประจำเพื่อลดอัตราการป่วยและการเกิดโรคดังกล่าว

ในส่วนของประชาชนนั้นจะไม่ค่อยให้ความสนใจในการร่วมมือดังกล่าวข้างต้นทำให้อสม.ขาดตัวกระตุ้นในการปฏิบัติงานจึงทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างยากลำบากหรือไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรเพราะจริงๆ แล้วประชาชนเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิบัติงาน ที่ทำให้อสม. มีการปฏิบัติงานในแต่ละด้านประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ

การปฏิบัติงานทุกประเภทจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหรือทรัพยากรทางการบริหารจัดการที่สำคัญได้แก่บุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการจัดการ (Management) หรือที่เรียกย่อๆว่า4M'sถือเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ใช้ในการบริหารเพราะการบริหารจะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายต้องอาศัยบุคลากรที่มีคุณภาพและเพียงพอต้องได้รับงบประมาณ

สนับสนุนการดำเนินการต้องมีวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับความต้องการของแผนงานและโครงการ และต้องมีระบบการจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพเพื่อให้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ตอนที่ 2 ข้อค้นพบที่สำคัญเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลท่าไม้ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

จากการวิจัยปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลท่าไม้ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาครพบว่าปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านโภชนาการ ด้านสุขศึกษา ด้านการรักษาพยาบาลเบื้องต้นด้านการจัดหาไว้ใช้ในชุมชนในหมู่บ้านด้านการสุขาภิบาลและจัดหาน้ำสะอาดไว้บริโภคในหมู่บ้าน ด้านงานอนามัยแม่และเด็กและการวางแผนครอบครัว ด้านงานควบคุมป้องกันโรคติดต่อในท้องถิ่น ด้านงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ด้านงานส่งเสริมสุขภาพฟัน ด้านงานส่งเสริมสุขภาพจิต ด้านงานอนามัยสิ่งแวดล้อม ด้านงานคุ้มครองผู้บริโภค ด้านการป้องกันควบคุมอุบัติเหตุอุบัติภัยและโรคไม่ติดต่อ ด้านงานป้องกันควบคุมโรคเอดส์ ได้สะท้อนปัญหาที่สำคัญ 4 ประเด็นดังนี้

1. ด้านงบประมาณเนื่องจากขณะนี้งบประมาณที่จะดำเนินการส่งเสริมสุขภาพมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในหมู่บ้านอสม.มีความเห็นว่าควรจะมีงบประมาณการจัดตั้งเป็นกองทุนส่งเสริมสุขภาพในชุมชนและให้คนในชุมชนร่วมกันตัดสินใจเพื่อให้สุขภาพคนในชุมชนดีขึ้น

2. ด้านความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่ที่มีต่อการดำเนินงานของอสม. พบว่าการเสริมสุขภาพเป็นสิ่งที่เห็นผลได้ชัดทำให้การจัดกิจกรรมชาวบ้านมักไม่ให้ความร่วมมือจึงทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

3. ด้านการประสานงานในการปฏิบัติงานเนื่องจากปัจจุบันมีองค์กรที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับอสม. หลายฝ่ายทำให้อสม. ต้องใช้ความสามารถในการเข้าถึงหลายด้านบางครั้งต้องเสียเวลาในการประสานงานมากเนื่องจากแต่ละหน่วยงานมีขั้นตอนวิธีการทำงานแตกต่างกันทำให้การดำเนินงานต่างๆล่าช้า

4. ด้านอื่นเช่นด้านสวัสดิการของอสม. เนื่องจากอสม.ส่วนมากเป็นกลุ่มที่มีรายได้น้อยการปฏิบัติงานตามหน้าที่อสม. ทำให้กระทบต่อรายได้ของอสม.ที่ต้องสูญเสียไปในการรวมปฏิบัติงานแต่ละครั้งอสม. ส่วนใหญ่เห็นว่าน่าจะมีค่าตอบแทนที่เพียงพอหรือมีค่าพาหนะหรือน้ำมันเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานสาธารณสุข
มูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลท่าไม้ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัด
สมุทรสาคร ดังนี้

1. ควรมีการอบรมให้ความรู้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อฟื้นฟู
ความรู้อยู่ตลอดเวลา
2. ควรจัดหาสื่อประชาสัมพันธ์ให้กับอสม.เพื่อเป็นอุปกรณ์ในการให้ความรู้
3. ควรมีการจัดหาวัสดุหรือเครื่องมือทางการแพทย์ที่จำเป็นไว้ในหมู่บ้านเพื่อความสะดวก
ให้บริการเมื่อยามฉุกเฉิน
4. ควรมีโครงการส่งเสริมการฝากครรภ์แก่กลุ่มหญิงมีครรภ์เพื่อให้ฝากครรภ์ครบตาม
กำหนดก่อนคลอดและแนะนำการใช้วิธีการคุมกำเนิดที่ถูกต้องและเหมาะสม
5. ควรมีการแบ่งหลังคาเรือนรับผิดชอบให้ชัดเจนเพื่อการควบคุมป้องกันโรคได้อย่าง
ทั่วถึงและเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
6. ควรมีการรณรงค์เรื่องการส่งเสริมสุขภาพฟันเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนหรือผู้ปกครองได้
ตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลสุขภาพช่องปากและมีหน่วยทันตกรรมออกมาบริการในชุมชน
7. ควรมีการจัดประกวดด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมโดยจัดเป็นหมู่บ้านเพื่อกระตุ้นให้ชุมชนได้
ตระหนักถึงพิษภัยของขยะหรือสิ่งปฏิกูลที่เป็นอันตราย
8. ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคในระดับหมู่บ้านหรือตำบลและมีชุดตรวจ
อาหารที่จำเป็นอย่างง่ายในชุมชนพร้อมกับการรับรองร้านค้าที่ปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบเพื่อเป็น
สิ่งรับประกันร้านค้า
9. ควรมีเอกสารแจกและจัดกิจกรรมรณรงค์วันเอดส์โรคทุกปีเพื่อให้ประชาชนเกิดความ
ตระหนักและมีความรู้ที่ถูกต้อง
10. ภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรตระหนักและให้ความสำคัญของการพัฒนา
ส่งเสริมปัจจัยต่างๆเหล่านี้เพื่อให้การทำงานของอสม. มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ
11. ภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการสร้างแรงจูงใจในรูปแบบ
ต่างๆเพื่อประสิทธิภาพของการทำงานของอสม.
12. ควรมีการพัฒนารูปแบบและการกระบวนการพัฒนาศักยภาพอสม. เพื่อเพิ่มศักยภาพใน
การทำงานของอสม.

13. ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรรื้อให้การสนับสนุนทรัพยากรสาธารณสุขให้เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานของอสม.

14. เจ้าหน้าที่ของรัฐควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพอสม. ให้มีความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่องทันกับสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อเพิ่มศักยภาพและความมั่นใจในการทำงานของอสม.

15. ควรมีการประชาสัมพันธ์ชี้แจงให้แก่ประชาชนรับทราบบทบาทหน้าที่ความรู้ความสามารถที่อสม. มีและพร้อมที่จะให้บริการแก่ประชาชนชุมชนสังคมนวมทั้งชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการมีอสม. ในชุมชนเพื่อให้ประชาชนเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของอสม. เกิดการยอมรับนับถือและพร้อมที่จะให้ความร่วมมือซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จในการทำงานของอสม.

16. ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการเสริมแนวความคิดการทำงานด้านสุขภาพให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีบทบาทต่อการทำงานของอสม. ในด้านการสนับสนุนงบประมาณควรชี้แจงให้สมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เห็นบทบาทและความสำคัญของอสม. เพื่อการสนับสนุนการทำงานด้านสุขภาพของอสม. ให้สำเร็จต่อไป

17. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐควรรักษารูปแบบการทำงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่มีความเสถระไม่ใช้การทำงานที่มุ่งหวังค่าตอบแทน

บรรณานุกรม

กระทรวงสาธารณสุข. (2542). คู่มือเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานเกี่ยวกับอาสาสมัครสาธารณสุข.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ ร.ส.พ.

กระทรวงสาธารณสุข. (2540). การดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานในประเทศไทย.

กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการสาธารณสุขมูลฐาน

คณิต หนูพลอย. (2552). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุข

ประจำหมู่บ้านจังหวัดพัทลุง. คณะวิทยาศาสตร์: มหาวิทยาลัยทักษิณ

ชาติรี จันทรี่ตา. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

เทศบาลตำบลหางดงจังหวัดเชียงใหม่. คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์:

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ดวงตะวัน คุณาเลา. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์กรกับความพึงพอใจในการ

ปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด. คณะครุศาสตร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ร้อยเอ็ด

- นงลักษณ์ ฌ บางช้าง. (2548). ความตระหนักในบทบาทการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านสุขภาพ
ในชุมชนเมือง ของอาสาสมัครสาธารณสุขเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม. คณะรัฐศาสตร์:
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- นบพร อันสุข. (2553). การศึกษาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอ
เชกา จังหวัดหนองคาย. คณะรัฐศาสตร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม
- นัญจกัศ มธุรต. (2549). การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำ
หมู่บ้านในค่ายนวมินทรราชินี อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี. คณะรัฐศาสตร์: มหาวิทยาลัยบูรพา
- ปรีศณี หอมดี. (2558). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัคร
สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในเขตพื้นที่อำเภอปากชม จังหวัดเลย. คณะวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
- พิมลพร อินตะชาติ. (2554). ปัจจัยต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุข
ประจำหมู่บ้าน อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่. คณะสาธารณสุขศาสตร์:
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- พิสมัย สารการ. (2557). การได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน ความพึงพอใจต่อค่าตอบแทนใน
การพยาบาลแรงจูงใจในการทำงานของแรงงานต่างด้าวชาวพม่าในกรุงเทพมหานคร.
คณะศิลปศาสตร์: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- วสุธร ต้นวัฒนกุล. (2543). อนามัยชุมชนและการสาธารณสุขมูลฐาน. ชลบุรี: เอ.บี. พีรพันธ์.
- วิชัย ศรีผา. (2552). การปฏิบัติงานของอาสาสมัครอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอ
โพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย พบว่า การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำ
หมู่บ้าน อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย. คณะรัฐศาสตร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม
- วุฒิชัย ใจสงค์, มนุ ลินะวงศ์. (2557). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มีผลต่อความพึงพอใจในการ
ปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในกรุงเทพมหานคร. คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์: มหาวิทยาลัยบูรพา

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วัชรวิทย์ ไทยราชา. (2556). การปฏิบัติงานตามบทบาทอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)
ในเขตเทศบาลตำบลกะเปอร์อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง. คณะรัฐศาสตร์: มหาวิทยาลัย
บูรพา

- วันทนา นิรินาท. (2554). *การปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) อำเภอบางเลนจังหวัดนครปฐม*. คณะรัฐศาสตร์: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ดาวิตร์ เหมือนเส็น. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันในงานอาสาสมัครสาธารณสุข เขตตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่*. คณะบริหารธุรกิจ: มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
- สุพรรณ ชงเทียน. (2554). *ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในตำบลแม่แฝก อำเภอสันทรายจังหวัดเชียงใหม่*. คณะสาธารณสุขศาสตร์: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- อมรนนทสุด. (2524). *แนวความคิดหลักการและวิธีการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐาน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการสาธารณสุขมูลฐาน.
- อมรมิตร มงคลเกหา. (2552). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านนิเวศน์ อำเภอวังขบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด*. คณะรัฐศาสตร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- อมรเทพ เกตุอุดม. (2556). *ความต้องการบริการด้านสาธารณสุขของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองอ่างศิลา จังหวัดชลบุรี*. คณะรัฐศาสตร์: มหาวิทยาลัยบูรพา
- อุไรวรรณ บุญสาตีพิทักษ์. (2542). *การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขในศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน จังหวัดลพบุรี*. คณะวิทยาศาสตร์: มหาวิทยาลัยมหิดล
- เอกอรรษ อินทะกนก. (2555). *การปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย*. คณะรัฐศาสตร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- Herzberg, F., Mausner, B., Snyderman, B.B. (1959). *The Motivation to work*. New York: John Whley and Sonc Inc.
- McClelland, D. C. (1961). *The achieving society*. New York: Van Nostrand.